

SVEUČILIŠTE U ZADRU
SENAT

KLASA: 602-04/12-08/132

URBROJ: 2198-1-79-12/12-02

Zadar, 23. svibnja 2012.

Na temelju članka 58. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju ("Narodne novine" br. 123/03., 198/03., 105/04., 174/04., 2/07. – Odluka USRH, 46/07., 45/09. i 63/11.), članka 54. Statuta Sveučilišta u Zadru (pročišćeni tekst, veljača 2012.), i prijedloga Odjela za arheologiju, Senat Sveučilišta u Zadru na svojoj X. sjednici u ak. god. 2011./2012. održanoj 23. svibnja 2012. godine, donosi

ODLUKU

I

Prihvaća se izmjena nastavnog plana i programa sveučilišnog poslijediplomskog znanstvenog studija *Arheologija istočnog Jadrana* od akad. god. 2012./2013.

II

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

O b r a z l o ž e n j e

Odjel za arheologiju Sveučilišta u Zadru na svojoj sjednici održanoj 14. svibnja 2012. donio odluku o izmjenama postojećeg plana i programa poslijediplomskog studija *Arheologija istočnog Jadrana*, a u cilju unaprjeđenja studija i njegovog usuglašavanja s postojećim odjelnim kadrovskim potencijalom. Predložene izmjene dostavljene su Senatu.

Senat je utvrdio da predložene izmjene programa definirane u dostavljenom prijedlogu odgovaraju uvjetima iz Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju i Statutu Sveučilišta, te je donio odluku kao u izreci

Dostaviti:

1. Odjelu za arheologiju Sveučilišta u Zadru,
2. Uredu za primjenu ECTS-a i akademsko priznavanje inozemnih visokoškolskih kvalifikacija,
3. Arhivi.

Prilog:

- Zamolba Odjela za arheologiju KLASA: 602-03/11-08/05, URBROJ: 2198-1-79-24/11-03 od 15. svibnja 2012.

SVEUČILIŠTE U ZADRU
Odjel za arheologiju
KLASA: 602-03/11-08/05
URBROJ: 2198-1-79-24/11-03
Zadar, 15. svibnja 2012.

Republika Hrvatska SVEUČILIŠTE U ZADRU REKTORAT			
Prij. broj:	16/5/2012	Org. jed.	
Klasifikacijska oznaka	602-04/11-08/132		
Uredbeni broj	2198-1-79-24/12-01	Prilog	Vrijed.

SENATU SVEUČILIŠTA U ZADRU

Predmet: Prijedlog izmjena nastavnog plana i programa sveučilišnog poslijediplomskog znanstvenog studija *Arheologija istočnog Jadrana*

Stručno vijeće Odjela za arheologiju je na sjednici održanoj dana 14. svibnja 2012. donijelo odluku o izmjenama postojećeg plana i programa poslijediplomskog studija *Arheologija istočnog Jadrana*, a u cilju unaprjeđenja studija i njegovog usuglašavanja s postojećim odjelnim kadrovskim potencijalom. Sukladno odluci, u izvođenje nastave uključuju se slijedeći djelatnici Odjela za arheologiju Sveučilišta u Zadru: doc. dr. sc. Mato Ilkić, doc. dr. sc. Karla Gusar i doc. dr. sc. Tomislav Fabijanić.

Navedeni nastavnici predložili su, a stručno vijeće Odjela prihvatilo je kolegije kako slijedi (programi kolegija nalaze se u prilogu):

1. Doc. dr. sc. Mato Ilkić:
 - *Novac u antičkoj Liburniji,*
 - *Srednjovjekovni novac u Dalmaciji,*
 - *Antički brodski tereti na istočnoj obali Jadrana.*
2. Doc. dr. sc. Karla Gusar:
 - *Srednjovjekovne utvrde na istočnom Jadranu,*
 - *Glazirana novovjekovna keramika na istočnom Jadranu.*

Odlukom stručnog vijeća Odjela za arheologiju, za nositelja kolegija *Problemi kontinuiteta iz kasne antike u rani srednji vijek* predlaže se doc. dr. sc. Tomislav Fabijanić, umjesto prof. dr. sc. Ante Uglešića.

Na sjednici održanoj 06. ožujka 2012. Stručno vijeće Odjela za arheologiju utvrdilo je da se iz objektivnih razloga ne održava nastava iz pojedinih kolegija propisanih nastavnim planom i programom studija. Nositelji tih kolegija su prof. dr. sc. Ivor Karavanić, prof. dr. sc. Boško Marijan i akademik Nenad Cambi. Stoga je Stručno vijeće Odjela donijelo odluku o brisanju slijedećih kolegija iz programa poslijediplomskog studija *Arheologija istočnog Jadrana*:

- *Prijelaz srednjeg u gornji paleolitik i paleolitika u mezolitik* (nositelj: prof. dr. sc. Ivor Karavanić),

- *Simbolika u paleolitiku* (nositelj: prof. dr. sc. Ivor Karavanić),
- *Geneza geometrijskog stila ukrašavanja u brončano doba na jadransko-zapadno-balkanskom području* (nositelj: prof. dr. sc. Boško Marijan),
- *Kontakti pretpovijesnih kultura brončanoga i željeznog doba istočnoga Jadrana s mediteranskim svijetom* (nositelj: prof. dr. sc. Boško Marijan),
- *Poganski sarkofazi – pojava i razvitak* (nositelj: akademik Nenad Cambi),
- *Karakteristike kršćanskog urbanizma i arhitekture* (nositelj: akademik Nenad Cambi).

Svi ostali aspekti studija ostaju nepromijenjeni (primjerice uvjeti upisa na studij, kriterij i postupci odabira polaznika, ustroj studija, uvjeti upisa na višu godinu itd.).

S osobitim poštovanjem,

za

Pročelnik Odjela za arheologiju

T. Marijanović

Prof. dr. sc. Brunislav Marijanović

Prilozi:

- Prilog 1: program kolegija *Problemi kontinuiteta iz kasne antike u rani srednji vijek*,
- Prilog 2: program kolegija *Novac u antičkoj Liburniji*,
- Prilog 3: program kolegija *Antički brodski tereti na istočnoj obali Jadrana*,
- Prilog 4: program kolegija *Srednjovjekovni novac u Dalmaciji*,
- Prilog 5: program kolegija *Srednjovjekovne utvrde na istočnom Jadranu*,
- Prilog 6: program kolegija *Glazirana novovjekovna keramika na istočnom Jadranu*.

Prilog 1: program kolegija *Problemi kontinuiteta iz kasne antike u rani srednji vijek*

NAZIV KOLEGIJA: Problemi kontinuiteta iz kasne antike u rani srednji vijek					
OPĆE OBAVIJESTI:					
ODJEL	Odjel za arheologiju				
STUDIJ	Poslijediplomski znanstveni studij "Arheologija istočnog Jadrana"				
USMJERENJE	Srednjovjekovna arheologija			Godina studija	
NASTAVNIK:	Doc. dr. sc. Tomislav Fabijanić			1.	
USTANOVA:	Sveučilište u Zadru, Odjel za arheologiju				
STATUS KOLEGIJA:		Izborni		Semestar: I.	
<p>• OPIS KOLEGIJA:</p> <p>Posebna pozornost u okviru kolegija biti će posvećena odnosu antike i ranoga srednjeg vijeka uopće. Obrađivat će se problemi etničkih struktura na području Jadrana i njegova šireg zaleđa, arheološka baština kasnoantičkog autohtonog življa i ranobizantska materijalna kultura. Također će se u nekim segmentima obrađivati ranokršćanski nalazi kao i nalazi seobe naroda. Vremenski će se obuhvatiti razdoblje od 5. do 7. stoljeća. Iako će naglasak biti na raščlambi materijalne kulture i arheoloških nalaza, kolegij će pokušati pružiti interdisciplinarnu sliku razmeđa kasne antike i srednjega vijeka. Primjerice, prikazati će se uloga ekonomskih zakonitosti pri promjeni socijalnih struktura i distribuciji određenih elemenata materijalne kulture. S posebnim obzirom će se razmotriti utjecaji Velike seobe naroda i doseljavanja Slavena na materijalnu kulturu i na promjenu društvenih okolnosti.</p>					
<p>• CILJEVI KOLEGIJA:</p> <p>Upoznati studente sa sitnom materijalnom kulturom kasne antike, posebice s tehnikama izrade nakita i radioničkim središtima. Dati pregled nalaza sitne kasnoantičke arheološke baštine, ranokršćanskih i ranobizantskih nalaza, uglavnom nakita. Ukazati na sveobuhvatnost promjena koje su zadesile kasnoantičko društvo u vremenu od 5. do 7. stoljeća.</p>					
VODIČ:			Zimski semestar	Ljetni semestar	
ECTS - STUDENTSKO OPTEREĆENJE:				2	
TJEDANA PO SEMESTRU:				15	
Sati tjedno:	predavanja			1	
	seminari				
	vježbe				
	mentorski rad				
Ukupno sati:	predavanja			15	
	seminari				
	vježbe				
	mentorski rad				
Ukupan broj dana terenske nastave:					
NASTAVNE METODE:					
predavanja		individualni projekti			terensko istraživanje
NASTAVNA POMAGALA:					
	bilješke .pp	članci	knjige		
UVJET ZA PRIZNAVANJE BODOVA:					

NAČIN POLAGANJA ISPITA:					
Ispit se ne polaze					
<p>• LITERATURA:</p> <p>Obvezna:</p> <p>I. BALDINI LIPPOLIS, <i>L'oreficeria nell'Impero di Constantinopoli tra IV e VII secolo</i>, Bari 1999.</p> <p>M. BRANDT, <i>Srednjovjekovno doba povijesnog razvitka</i>, Zagreb, 1995.</p> <p>Z. BULJEVIĆ, Njive-Podstrana: groblje iz vremena seobe naroda u Naroni, <i>Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku</i>, 90-91, Split 1999.</p> <p>F. BUŠKARIOL, Nakit ukrašen tehnikom cloisonné iz Arheološkog muzeja u Splitu, <i>Vjesnik za arheologiju i historiju damatinsku</i>, 78, Split 1985.</p> <p>S. CIGLENEČKI, <i>Tinje nad Loko pri Žusmu</i>, Ljubljana 2000.</p> <p>F. CURTA, <i>Southeastern Europe in the Middle Ages 500-1250</i>, Cambridge, 2006.</p> <p>T: FABIJANIĆ, <i>Pojasne kopče i pređice, druge polovice 5. do 7. st. na području rimske provincije Dalmacije</i>. Magistarski rad, Zagreb 2004.</p> <p>J. FERLUGA, <i>Vizantijska uprava u Dalmaciji</i>, Beograd 1957.</p> <p>I. GOLDSTEIN, <i>Bizant na Jadranu (Bizant na Jadranu od Justinijana I. do Bazilija I.)</i>, Zagreb 1992.</p> <p>M. MacCORMICK, <i>Origins of the European economy: communications and commerce A.D. 300-900</i>, Cambridge 2010.</p> <p><i>Istra i sjevernojadranski prostor u ranom srednjem vijeku</i> (ur. R. Matijašić), Pula 1995.</p> <p><i>L'Adriatico dalla tarda antichità all'età Carolingia</i> (ed. P. Brogiolo, P. Delogu), Firenze 2005.</p> <p>R. LOTTER, R. BRATOŽ, H. CASTRITIUS, <i>Premiki ljudstev na območju vzhodnih Alp in srednjega Podumavja med antiko in srednjim vekom (375.-600.)</i>, Ljubljana 2005.</p> <p>N. MILETIĆ, Ranosrednjovjekovna nekropola u Rakovčanima kod Prijedora, <i>Glasnik Zemaljskog muzeja u Sarajevu</i>, n.s., 25, Sarajevo 1970.</p> <p>N. MILETIĆ, Ranosrednjovjekovna nekropola u Koritima kod Duvna, <i>Glasnik Zemaljskog muzeja u Sarajevu</i>, n.s., 33, Sarajevo 1979.</p> <p><i>Salona Christiana</i>, Split 1994.</p> <p><i>On Barbarian Identity. Critical Approaches to Ethnicity in the Early Middle Ages</i>, Turnhout, 2002.</p> <p>Ž. RAPANIĆ, <i>Predromaničko doba u Dalmaciji</i>, Split 1987.</p> <p><i>Roma e i barbari</i> (ed. J.-J. Aillagon), Venezia 2008.</p> <p>V. STARE, <i>Kranj, nekropola iz časa preseljavanja ljudstev</i>, Ljubljana 1980.</p> <p><i>Starohrvatska spomenička baština. Rađanje prvog hrvatskog kulturnog pejzaža</i> (ur.: M. Jurković, T. Lukšić), Zagreb 1996, 5-111.</p> <p>A. UGLEŠIĆ, Tipološko stilska analiza istočnogotskog nakita na području rimske provincije Dalmacije, <i>Radovi Filozofskog fakulteta u Zadru. Razdio povijesnih znanosti</i>, 29(16) (1989-1990), Zadar 1990, 207-229.</p> <p>A. UGLEŠIĆ, Rimska provincija Dalmacija pod vlašću Istočnih Gota, <i>Radovi Filozofskog fakulteta u Zadru. Razdio povijesnih znanosti</i>, 30(17) (1990-1991), Zadar 1992, 65-77.</p> <p>A. UGLEŠIĆ, O etničkoj pripadnosti groba 2 s položaja Njive – Podstrana u Naroni, <i>Radovi Filozofskog fakulteta u Zadru. Razdio povijesnih znanosti</i>, 38(25) (1999), Zadar 2000, 93-100.</p> <p>Z. VINSKI, Kasnoantička baština u grobovima srednjeg vijeka kao činjenica i kao problem, <i>Materijali</i>, 1 (VI. kongres arheologa Jugoslavije, Ljubljana, 1963.), Beograd 1964.</p> <p>Z. VINSKI, Betrachtungen zur Kontinuitätsfrage des autochtonen romanisierten Ethnikos im 6. und 7. Jahrhundert, <i>Problemi della civiltà e del' economia longobarda scritti in memoria di G. P. Bognetti</i>, Milano 1964.</p>					

- Z. VINSKI, Krstoliki nakit epohe seobe naroda u Jugoslaviji, *Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu*, 3, Zagreb 1968.
- Z. VINSKI, Autochtone Kulturelemente zur Zeit der slawischen Landnahme des Balkanraums. *Simpozijum Predslavenski etnički elementi na Balkanu u etnogenezi južnih Slovena* (Mostar 1968.), Centar za balkanološka ispitivanja, knj. 4, ANUBiH, pos. izd., 12, Sarajevo 1969.
- Z. VINSKI, Rani srednji vijek u Jugoslaviji od 400-800. godine, *Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu*, 3.s, 5, Zagreb 1971.
- Z. VINSKI, Kasnoantički starosjedioci u salonitanskoj regiji prema arheološkoj ostavštini predslavenskog supstrata, *Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku*, 69, Split 1973.
- Z. VINSKI, Razmatranja o iskopavanjima u Kninu na nalazištu Greblje, *Starohrvatska prosvjeta*, 3. s., 19 (1989), Split 1991.
- C. WICKHAM, *Framing the early Middle Ages: Europe and the Mediterranean 400-800*, Oxford 2005.

Dopunska:

- P. BARFORD, *The Early Slavs*, Ithaca 2001.
- J. BELOŠEVIĆ, Ranosrednjovjekovna nekropola u selu Kašiću kraj Zadra, *Diadora*, 4, Zadar 1968.
- J. BELOŠEVIĆ, *Materijalna kultura Hrvata od 7. do 9. stoljeća*, Zagreb 1980.
- N. CAMBI, *Antika*, Zagreb 2002, 206-311.
- C. CAVALLARI, *Ogetti di ornamento personale dall'Ekilia Romagna Bizantina: I contesti di rinvenimento*, Bologna 2005.
- M. CORRADO, Cimiteri della Calabria altomedievale, *Histria Antiqua*, 8, Pula 2002.
- Die Welt von Byzanz – europas östliches Erbe* (Hrsg. L. Wasmer), München 2004.
- Etnogeneza Hrvata* (ur.: N. Budak), Zagreb 1995.
- É. GARAM, *Funde byzantinischer Herkunft in der Awarenzeit vom Ende des 6. bis zum Ende des 7. Jahrhunderts*, Budapest 2001.
- P. GRIERSON, *Byzantine Coinage*, Dumbarton Oaks 1999.
- S. JONES, *The Archaeology of Ethnicity*, London 1997.
- R. JURIC, Fibula oblika križa iz Podgrada (*Asseria*) kod Benkovca, *Asseria*, 3, Zadar 2005.
- O. KARAGIORGOU, *Urbanism and Economy in Late Antique Thessaly (3rd – 7th century A.D.)*, *The Archaeological Evidence*, Oxford 2001.
- Kasno rimsko carstvo i rani srednji vijek*, *Povijest* 5, Zagreb 2007.
- La necropoli altomedievale di Castel Trosino. Bizantini e Longobardi nelle Marche*, Milano 1995.
- B. MARUŠIĆ, Materijalna kultura Istre od 5. do 9. stoljeća, *Arheološka istraživanja u Istri i Hrvatskom primorju* (=Izdanja Hrvatskog arheološkog društva, 11), 2, Pula 1987, 81-105.
- B. MILIĆ, *Razvoj grada kroz stoljeća*, sv. 2, Zagreb 1995.
- Povijest Hrvata – Srednji vijek* (ur.: F. Šanjek), Zagreb 2003, 5-72, 115-134.
- P. SKOK, *Slavenstvo i romanstvo na jadranskim otocima*, Zagreb 1950.
- M. SUIĆ, *Antički grad na Jadranu*, Zagreb 2003, 341-451.
- P. ŠIMUNOVIĆ, *Istočnojadranska toponimija*, Split 1986.
- Z. VINSKI, Šljem epohe seobe naroda nađen u Sinju, *Starohrvatska prosvjeta*, 3.s., 12, Split 1982.
- Z. VINSKI, Epoha seobe naroda, *Umetničko blago Jugoslavije, Rani srednji vijek*, Beograd-Zagreb-Mostar 1986.
- J. WERNER, Byzantinische Gürtelschnallen des 6. und 7. Jahrhunderts aus der Sammlung Diergardt, *Kölner Jahrbuch für Vor- und Frühgeschichte*, 1, Berlin 1955.
- C. WICKHAM, *The Inheritance Of Rome: A History of Europe from 400 to 1000*, London 2009.
- M. WHITTOW, *The making of orthodox Byzantium: 600-1025*, London 1996.
- Odabrani članci iz domaćih i inozemnih znanstvenih časopisa, npr. iz časopisa *Hortus atrium*

medievalium (poglavito sv. 5, 9 i 14) i dr.

UVJETI:

Registracija za slušanje kolegija: DA

Registracija za ispit:

PREDUVJETI ZA UPIS KOLEGIJA:

• **REFERENTNI RADOVI NASTAVNIKA ZA KOLEGIJ:**

Problem doseljenja Slavena/Hrvata na istočni Jadran i šire zaleđe u svjetlu arheoloških nalaza, doktorska disertacija, Zadar 2009.

Pojasne kopče i predice druge polovine 5. do 7. stoljeća na području rimske provincije Dalmacije, magistarski rad, Zagreb 2004.

Južnojadranska inačica pojasnih kopči tipa „Bologna/Balgota“, *Izdanja Hrvatskog arheološkog društva*, 24, Dubrovnik 2010, 149-156.

14C date from early Christian basilica gemina in Podvršje (Croatia) in the context of Slavic settlement on the eastern Adriatic coast, *Frühe slawische Siedlung in Mitteleuropa (6. - 9. Jahrhundert) im Lichte naturwissenschaftlicher Datierung* (ur. M. Dulinicz), Wrocław-Bamberg 2010.

O nekim neobjelodanim arheološkim nalazima iz ostavštine fra Luje Maruna u Muzeju hrvatskih arheoloških spomenika u Splitu, *Zbornik o Luji Marunu* (ur. Ž. Tomičić, A. Uglešić), Šibenik-Zadar-Zagreb 2009, 122-131.

Early Medieval pottery on the Eastern Adriatic in Context of Interaction between the Slavs and Autochthonous Population, *IX Congresso Internazionale sulla Ceramica Medievale nel Mediterraneo: Nuove scoperte*, Venezia 2009.

Nova razmatranja o ranobizantskim pojasnim kopčama tipa „ Bologna/Balgota“, *Archaeologia Adriatica*, 2, 1, Zadar 2008, 129-139.

Ranokršćanske pticolike fibule u svjetlu neobjavljenih nalaza iz Danila i Podumaca, *Prilozi Instituta za arheologiju u Zagrebu*, 24, Zagreb 2007, 263-271.

Prilog 2: program kolegija *Novac u antičkoj Liburniji*

NAZIV KOLEGIJA: Novac u antičkoj Liburniji					
OPĆE OBAVIJESTI:					
ODJEL / KATEDRA:	Odjel za arheologiju				
STUDIJ:	Poslijediplomski znanstveni studij "Arheologija istočnog Jadrana"			Godina studija: 2.	
USMJERENJE:	Antička arheologija				
NASTAVNIK/SURADNIK:	Doc. dr. sc. Mato Ilkić				
USTANOVA:	Sveučilište u Zadru				
STATUS KOLEGIJA:		Izborni		Semestar: I	
<ul style="list-style-type: none"> OPIS KOLEGIJA: Kolegij tematizira monetarne sustave čiji je novac bio u optjecaju u antičkoj Liburniji. To je novac Numidije, Kartage, Ptolemejevića, Grčke, Rimske republike i Rimskog carstva. Također, kolegij obuhvaća novac Kelta, ilirskih vladara i plemena te grčkih kolonija na hrvatskom dijelu Jadrana. Kolegij se bavi novcem iz grobova, pojedinačnim nalazima i ostavama. Među inim, riječ je i o krivotvorinama, tj. barbarskim imitacijama te kontramarkama na novcu. 					
<ul style="list-style-type: none"> CILJEVI PREDMETA: - upoznati studente s monetarnim sustavima čiji je novac bio u uporabi na području antičke Liburnije; - upoznati studente s determiniranjem raznovrsne numizmatičke građe; - osposobiti studente za samostalan rad na području antičke numizmatike. 					
VODIČ:			Zimski semestar	Ljetni semestar	
ECTS - STUDENTSKO OPTEREĆENJE:			2		
TJEDANA PO SEMESTRU:			15		
Sati tjedno:	predavanja		1		
	seminari				
	vježbe				
	mentorski rad				
Ukupno sati:	predavanja		15		
	seminari				
	vježbe				
	mentorski rad				
Ukupan broj dana terenske nastave:			1		
NASTAVNE METODE:					
Predavanja Da	Seminari				
NASTAVNA POMAGALA:					
udžbenici Da	bilješke .pp Da	članci Da	knjige Da	internet Da	
UVJET ZA PRIZNAVANJE BODOVA:					
NAČIN POLAGANJA ISPITA:					
Ispit se ne polaže					
<ul style="list-style-type: none"> Literatura: 					
Obvezna:					

- ALFÖLDI 1978 – ALFÖLDI, Maria R. *Kulturgeschichte der Antiken Welt*, II. *Antike Numismatik. Teil I, Theorie und Praxis*. Mainz am Rhein, 1978.
- ALFÖLDI 1978 – ALFÖLDI, Maria R. *Kulturgeschichte der Antiken Welt*, III. *Antike Numismatik. Teil II, Bibliographie*. Mainz am Rhein, 1978. Brunšmid, J., *Inschriften und Münzen der griechischen Städte Dalmatiens*, Wien, 1893.
- BATOVIĆ 2011 – BATOVIĆ, Šime. Predrimski novac iz južne Italije na istočnojadranskom primorju, *Diadora* 25, Zadar, 2011., 7-47.
- BONAČIĆ MANDINIĆ 1987 - BONAČIĆ MANDINIĆ, Maja. Novac Farosa iz zbirke Machiedo u arheološkom muzeju u Splitu. *AVes*, 38/1987: 393-405.
- BONAČIĆ MANDINIĆ 1998 - BONAČIĆ MANDINIĆ, Maja. Novac Herakleje u Arheološkom muzeju u Splitu. Summary: The coinage of Heracleia in the Archaeological Museum in Split. *VAHD*, 81/1988: 65-80+T. 7-12.
- BONAČIĆ MANDINIĆ 1999 - BONAČIĆ MANDINIĆ, Maja. Novac Isse i Farosa u zbirci Magyar Nemzeti Múzeum u Budimpešti. Summary: The coins of Issa and Pharos in the Hungarian National Museum in Budapest. *VAHD*, 91/1999: 255-267.
- BRUNŠMID 1898 -BRUNŠMID, Josip. *Die Inschriften und Münzen der Griechischen Städte Dalmatiens. Abhandlungen des Archäologisch-epigraphischen Seminars der Universität Wien. Herausgeben von O. Benndorf und E. Bormann, Heft XIII*. Wien, 13/1898.
- CRAWFORD 1983 - CRAWFORD, Michael. *Roman Republican Coinage*, I-II. Cambridge 1983. (=RRC).
- CRAWFORD 1983 - CRAWFORD, Michael. *Coinage and Money under the Roman Republic, Italy and the Mediterranean economy*, London, 1985.
- KOS 1998 – KOS, Peter. *Leksikon antičke numizmatike*. Zagreb, 1998.
- KOS 2002 - KOS, Peter. A find of Celtic coins from the area of Balina Glavica (*Sinotion*) in Dalmatia. Sažetak: Nalaz keltskog novca na području Baline Glavice (*Sinotion*) u Dalmaciji. *VAMZ*, 3.s., 25/2002: 147-158.
- MAROVIĆ 1988 - MAROVIĆ, Ivan. Novac ilirskog dinasta Baleja u Arheološkom muzeju u Splitu. Summary: Novac ilirskog dinasta Baleja u Arheološkom muzeju u Splitu. *VAHD*, 81/1988: 81-145+T. 13-22.
- MIRNIK 1981 – MIRNIK, Ivan. A. Coin hoards in Yugoslavia. *BAR International Series*, (Oxford), 95/1981.
- Numizmatički priručnik i rječnik*, urednik Ivan Mirnik, Zagreb 2011.
- RENDIĆ-MIOČEVIĆ, D. 1953 - RENDIĆ-MIOČEVIĆ, Duje. K pitanju historiciteta nekih grčkih kovnica na našoj obali. Herakleja i Korkyra Melaina. (Résumé: Autour d'un problème d'histoire de quelques hôtels des monnaies grecques sur notre côte adriatique. *Numizmatika*, 5, 1953: 3-9.
- RENDIĆ-MIOČEVIĆ, 1965a - RENDIĆ-MIOČEVIĆ, Duje. Prolegomena ilirskoj numografiji. Résumé: Prolegomènes à l'étude de numismatique illyrenne. *GCBI*, 3,1965 (1967), 1: 77-93.
- RENDIĆ-MIOČEVIĆ, D. 1967 - RENDIĆ-MIOČEVIĆ, Duje. Ilirski vladari u svijetlu epigrafskih i numizmatičkih izvora. *Historijski zbornik* (Zagreb), 19-20/1966-1967; 295-310.
- RENDIĆ-MIOČEVIĆ, D. 1973 - RENDIĆ-MIOČEVIĆ, Duje. Ilirski vladarski novci u Arheološkom muzeju u Zagrebu. Résumé: Monnaies des rois illyriens au Musée Archéologique de Zagreb. *VAMZ*, 3.s., 6-7/1972-73: 45-56 + 8 Pls
- RENDIĆ-MIOČEVIĆ, D. 1979 - RENDIĆ-MIOČEVIĆ, Duje. O pitanju prekova u emisijama grčko-ilirskih kovnica na Jadranu. Summary: On recoinages of Grecian-Illyrian mints on the Adriatic. *NV*, 22/1970, 33: 3-12 + 2 t.; RENDIĆ-MIOČEVIĆ, D. 1989: 381-390.
- RIC = *The Roman Imperial Coinage I-X*, London.
- STEVENSON-SMITH-MADDEN 1964 – STEVENSON, Seth William – SMITH, Roach – MADDEN, Frederic W. *A Dictionary of Roman coins, republican and imperial*. London, 1964.

- ŠEPAROVIĆ 2001 – ŠEPAROVIĆ, Tomislav. O medaljonu carice Faustine Mlađe iz Podgrađa kod Benkovca. Summary: Medallion of the Empress Faustina the Younger from Podgrađe near Benkovac. *Opuscula archaeologica*, 26/2002: 133-141.
- ŠEPAROVIĆ 2003 – ŠEPAROVIĆ, Tomislav. Zbirka rimskog novca u Muzeju hrvatskih arheoloških spomenika. Muzej hrvatskih arheoloških spomenika – Split, Katalozi i monografije, 15, Split, 2003.
- VISONÀ 2005 - VISONÀ, Paolo. The Coinage of Corecra Melaina. *Zbornik radova 4. međunarodnog numizmatičkog kongresa u Hrvatskoj. 20.-25. rujna 2004. Proceedings of the 4th International Numismatic Congress in Croatia. September 20-25, 2004.* Rijeka, 2005: 243-252.
- Dopunska:**
- ALFÖLDI 1928 – ALFÖLDI, András. Siscia. Vorarbeiten zu einem Corpus der in Siscia geprägten Römermünzen I. Siscia. (Előmunkálatok a Pannoniában vert római pénzek rendszeres összefoglalásához). *Numizmatikai közlöny* (Budapest), 27-27/1927-28: 14-58 +T. 1-7.
- ALFÖLDI 1936 – ALFÖLDI, András - Siscia. Előmunkálatok a Pannoniában vert római pénzek rendszeres összefoglalásához. II. Siscia. Vorarbeiten zu einem Corpus der in Siscia geprägten Münzen II. Claudius II. und Quintillus. Siscia. Travaux préliminaires d'un recueil général de monnaies romaines frappées à Siscia. II. Claudius II et Quintillus. *Numizmatikai közlöny* (Budapest), 34-35/1935-36: 9-24, 86 +T. 1-8.
- BONAČIĆ MANDINIĆ 2003 - BONAČIĆ MANDINIĆ, Maja. Nekoliko primjeraka novca 2. i 1. st. prije Krista s Brača – uz razmišljanje o keltskim nalazima u Dalmaciji. Summary: A collection of the 2nd and 1st century BC coins from the island of Brač (reflection on the Celtic finds in Dalmatia). *OpA*, 27/2003: 435-441.
- BONAČIĆ MANDINIĆ 2004 - BONAČIĆ MANDINIĆ, Maja. *Grčki novac u stalnom postavu Arheološkog muzeja u Splitu.* Split, 2004.
- BONAČIĆ MANDINIĆ 2006 - BONAČIĆ MANDINIĆ, Maja. Aes rude i ostava sjevernoafričkog novca iz Arheološkog muzeja u Splitu. Summary: Aes rude and hoard of North-African coins in the Archaeological Museum in Split. *VAPD (=VAHD)*, 99/2006: 195-205.
- CEKA 1972 – CEKA, Hasan. *Questions de numismatique illyrienne avec un catalogue des monnaies d'Apollonie et de Dyrrhachium.* Tirana, 1972. X2
- DUKAT 2001 – DUKAT, Zdenka. Numidski i rimski novac s lokaliteta Plešivica-Sedlo. Summary: Numidian and Roman coins from the region of Plešivica-Sedlo. *VAMZ*, 3.s., 34/2001: 59-64.
- DUKAT - GLAVIČIĆ 1975 – DUKAT, Zdenka – Ante GLAVIČIĆ. Numizmatičke vijesti iz Senja i okolice. Summary. *SenjZb*, 6/1975: 167-198.
- DUKAT – GÖRICKE LUKIĆ – ŠEPAROVIĆ 2004– DUKAT, Zdenka - Hermine GÖRICKE LUKIĆ - Tomislav ŠEPAROVIĆ. Rimski medaljoni u hrvatskim muzejima. Roman medallions in Croatian museums. Split, 2004.
- DUKAT - MIRNIK 1976 – DUKAT, Zdenka – Ivan MIRNIK. Pre Roman coinage on the territory of modern Yugoslavia. *Bulletin of the Institute of Archeology*, 13/1976: 175-210.
- DUKAT - MIRNIK 1982 – DUKAT, Zdenka – Ivan MIRNIK. Skupni nalaz rimskog republikanskog novca iz Osora. *Izdanja Hrvatskog arheološkog društva "Arheološka istraživanja na otocima Cresu i Lošinju"*, 7/1982: 141-151+T. 1-11.
- Göricke-Lukić, H. (2004), *Grčki, grčko-kolonijalni i keltski novac iz Muzeja Slavonije Osijek*, Osijek. Summary: *Greek, Greek-colonial and Celtic coins from the Museum of Slavonia in Osijek.*
- GUSAR, VUJEVIĆ 2011 – Gusar, K., Vujević, D., Numizmatički nalazi s lokaliteta Jazine-Lignum u Zadru, *Zbornik radova 6 međunarodnog numizmatičkog kongresa u Hrvatskoj*, Rijeka 2011., 113-126.
- KOS 1977 – KOS, Peter. *Keltski novci Slovenije. – Keltische Münzen Sloweniens.* Ljubljana, 1977.
- MARTINI, R. 2003 – Collezione Pangerl. Contromarche imperiali romane (Augustus – Vespasianus), *Nomismata*, 6. *Historisch-numismatische Forschungen*, Milano.
- RAKNIĆ 1970 - Raknić, Ž., Ostava rimskih carskih denara iz Zadra. Depot der Kaiserlichen

Römischen Denaren in Zadar, *Diadora* 5, Zadar, 1970., 49-92.

ŠEPAROVIĆ 2003 – Šeparović T., *Zbirka rimskog novca u Muzeju hrvatskih arheoloških spomenika*, Split, 2003.

RENDIĆ-MIOČEVIĆ 1953 - RENDIĆ-MIOČEVIĆ, Duje. Dva skupna nalaza rimskog carskog novca kod Dugopolja u Dalmaciji. *VAHD*, 52, 1950: 239-278+T. 14-19.

RENDIĆ-MIOČEVIĆ, D. 1967a - RENDIĆ-MIOČEVIĆ, Duje. Prilog emisijama srebrnog novca ilirskog kralja Baleja. Uz dva neobjavljena primjerka. Summary: An essay on silver coins coined during the reign of the Illyric king Ballaios. Zusammenfassung: Ein Beitrag zu den Emmisionen der Silbermünzen des Illyrischen Königs Ballaios. *NV*, 14/1967, 25: 1-6.

RENDIĆ-MIOČEVIĆ, D. 1969 - RENDIĆ-MIOČEVIĆ, Duje. Neki problemi tipologije i kronologije novca ilirskog kralja Gencija. Summary: Some problems concerning the typology and the chronology of coins minted during the reign of the Illyrian king Genthius. Zusammenfassung: Einige Probleme betreffend die Typologie der Münzen des Illyrischen Königs Genthius. *NV*, 16/1969, 27: 1-10 + 2 T.

RENDIĆ-MIOČEVIĆ, D. 1981 - RENDIĆ-MIOČEVIĆ, Duje. O tipologiji novca "kralja Monunija" i pitanju njegova identiteta. Résumé: Sur la typologie de la monnaie du "roi Monounio" et sur le problème de son identité. *GodANUBIH, CBI*, 19/1981, 17: 97-123+T. 1-4.

RENDIĆ-MIOČEVIĆ, D. 1989c - RENDIĆ-MIOČEVIĆ, Duje. Hvarsko-ilirski dinast Balej i grad *Pharos*. Prilog tipologiji grčko-ilirskog novca. U: RENDIĆ-MIOČEVIĆ, D. 1989: 341-351.

ŠEPAROVIĆ 2003 – ŠEPAROVIĆ, Tomislav. Predrimski novac u Muzeju Hrvatskih arheoloških spomenika. Summary: Pre-Roman coins in the Museum of Croatian Archaeological Monuments. *OpA*, 27/2003: 417-433.

ŠKEGRO 1994 – ŠKEGRO, Ante. Rimski rudnički novac. *OpA*, 18/1994: 173-180.

ŠKEGRO 1999 – ŠKEGRO, Ante. A large north african, Carthage bronze coin from the numismatic collection of the Franciscan Monastery in Kreševo. *RadFilZad*, 38(25)/ 1999: 17-27.

VISONÀ 1982 - VISONÀ, Paolo. Early Greek Bronze Conage in dalmatia and the Škudljivac Hoard: A Reappraisal of IGCH 418-420. *Actes du 9ème Congrès International de Numismatique, Berne, Septembre 1979*. Louvain-la-neuve – Luxembourg, 1982:147-155 + Pl. 24.

VISONÀ 1989 - VISONÀ, Paolo. Finds of Numidian coins (C. 204-148 B.C.) in North Africa. *Trésors monétaires*, 11/1989: 18-23.

UVJETI:

Registracija za slušanje kolegija: Da

Registracija za ispit: Da

PREUVJETI ZA UPIS KOLEGIJA:

- **REFERENTNI RADOVI NASTAVNIKA ZA KOLEGIJ:**

ILKIĆ 2007 - M. Ilkić, *Rimski novac s područja Novalje*, Novalja-Zadar, 2007.

ILKIĆ, ČELHAR 2007- Dvije rijetke vrste rimskog carskog novca s područja antičke Liburnije, *Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu* 40, Zagreb, 2007., str. 333-338.

ILKIĆ, MEŠTROV 2007 - Nalazi rimskog novca iz Pakoštana, *Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu* 40, Zagreb, 2007., str. 338-346.

ILKIĆ 2008 - Rimski *Cornacum* u svjetlu numizmatičkih nalaza / Roman *Cornacum* in the Light of the Numismatic Evidence, *Proceedings of the 5th International Numismatic Congress in Croatia*, Rijeka, 2008., str. 51-75.

ČELHAR, GLUŠČEVIĆ, ILKIĆ 2008 - M. Čelhar, S. Gluščević, M. Ilkić, Numizmatički nalazi iz antičke nekropole na području Trgovinskog centra Relja u Zadru, *Diadora* 22, Zadar 2008., str. 7-68.

ILKIĆ 2010 - Pre-Roman Coins from Sotin, *Proceedings of the XIV International Numismatics Congress / Holmes, Nicholas (ur.)*. Glasgow, 2011., str. 1182-1190.

ILKIĆ 2009 – M. Ilkić, Numizmatički nalazi iz dijela antičkog kompleksa u Caskoj – katastarska čestica 1941/24, *Archaeologia Adriatica* 3, Zadar, 2009., str. 173-182.

Prilog 3: program kolegija *Antički brodski tereti na istočnoj obali Jadrana*

NAZIV KOLEGIJA: Antički brodski tereti na istočnoj obali Jadrana					
OPĆE OBAVIJESTI:					
ODJEL / KATEDRA:		Odjel za arheologiju			
STUDIJ:		Poslijediplomski znanstveni studij "Arheologija istočnog Jadrana"		Godina studija: 2.	
USMJERENJE:		Antička arheologija			
NASTAVNIK/SURADNIK:		Doc. dr. sc. Mato Ilkić			
USTANOVA:		Sveučilište u Zadru			
STATUS KOLEGIJA:		Izborni		Semestar: I	
<p>• OPIS KOLEGIJA:</p> <p>Kolegij pod nazivom <i>Antički brodski tereti na istočnoj obali Jadrana</i> tematizira vrste, količine i karakter tereta, zatim nosivost brodova te njihove destinacije. S obzirom na to da se prigodom podvodnih arheoloških istraživanja antičkih brodoloma, ali i luka i drugih vrsta lokaliteta, najčešće pronalaze pokretni arheološki artefakti, i to osobito mnogobrojne i raznovrsne amfore, pozornost se pridaje tipologiji, kronologiji i provenijenciji takve vrsta keramičke ambalaže, te mogućem njihovom sadržaju kao što su vino, maslinovo ulje, riblje prerađevine, povrće ili ušćereno voće. Nadalje, ukazuje se i na važnost drugih vrsta izrađevina od keramike kao što je <i>terra sigillata</i>, posude za svakodnevnu uporabu itd. Također, kolegij obuhvaća i problematiku vezanu uz nešto rjeđe vrste roba koje su transportirane brodovima, kao što su pitosi, ili npr. građevinski materijal, odnosno tegule i imbreksi, zatim kameni blokovi, te oni artefakti izrađeni od stakla i kovine.</p>					
<p>• CILJEVI PREDMETA:</p> <p>Cilj ovoga kolegija je upoznati studente s različitim teretima koji su transportirani duž istočne obale Jadrana u antičkome razdoblju. Očekuje se da studenti prepoznaju najvažnije vrste amfora, njihovu provenijenciju i vremensko opredjeljivanje. Također, očekuje se da nauče i druge vrste roba koja je prevožena brodovima i kojima se trgovalo, kao što je <i>terra sigillata</i>, kuhinjsko posude, pitosi, tegule, kameni blokovi, zatim predmeti od stakla itd.</p>					
VODIČ:			Zimski semestar	Ljetni semestar	
ECTS - STUDENTSKO OPTEREĆENJE:			2		
TJEDANA PO SEMESTRU:			15		
Sati tjedno:		predavanja	1		
		seminari			
		vježbe			
		mentorski rad			
Ukupno sati:		predavanja	15		
		seminari			
		vježbe			
		mentorski rad			
Ukupan broj dana terenske nastave:			1		
NASTAVNE METODE:					
Predavanja	Seminari				
Da					
NASTAVNA POMAGALA:					

udžbenici	bilješke .pp	članci	knjige	internet	
Da	Da	Da	Da	Da	

UVJET ZA PRIZNAVANJE BODOVA:

--	--

NAČIN POLAGANJA ISPITA:

Ispit se ne polaže					
--------------------	--	--	--	--	--

•

• **LITERATURA:**

Obvezna:

- Z. Brusić, Late antique and byzantine underwater finds along the Eastern coast of the Adriatic, *Balcanoslavica*, 5, Prilep, 1974.
- Z. Brusić, Vrste importa helenističke i rimske keramike u Liburniji. *Umjetnost na istočnoj obali Jadrana u kontekstu europske tradicije*, Rijeka, 1993.
- Z. Brusić, Hellenistic and Roman Relief Pottery in Liburnia, *BAR, Int. Ser.*, 817, Oxford, 1999.
- Z. Brusić, Late antique and byzantine underwater finds along the Eastern coast of the Adriatic, *Balcanoslavica*, 5, Prilep, 1974.
- Z. Brusić, M. Jurišić, Ž. Krnjčević, *Blago šibenskog podmorja*, Šibenik, 2001.
- N. Cambi, Spanish amphorae found near Split, *Arheološki vestnik*, 26, Ljubljana, 1976.
- N. Cambi, Amfore kasnorepublikanskog doba i njihova produkcija u Dalmaciji, *Zbornik radova posvećen akademiku Alojzu Bencu*, Posebna izdanja ANUBiH, 95, Sarajevo, 1991.
- A. Degeassi, I porti romani dell'Istria, *Athemon, scritti di Archaeologia e di Antichità Classiche in onore di Carlo Anti*, 1954.
- B. Ilakovac, Keramika iz antičkog broda potonulog kod Paklenih otoka, *Diadora*, 4, Zadar, 1968.
- M. Jurišić, Arheološki nalazi u podmorju Krka, Raba, Paga i Hrvatskog primorja, *Izdanja HAD-a*, 13, Zagreb, 1989.
- M. Jurišić, Ancient Shipwrecks of the Adriatic, *BAR International Series*, 828, Oxford, 2000.
- B. Kirigin, Grčko-italske amfore na Jadranu, *Arheološki vestnik*, 45, Ljubljana, 1994.
- A. Kisić, Nalaz potonulog trgovačkog broda s početka IV. Stoljeća u uvali Sobri na Mljetu, *Anali Zavoda za povijesne znanosti IC JAZU u Dubrovniku*, 24-25, Dubrovnik, 1987.
- A. Kisić, *Antički brod u podmorju Mljeta*, Split, 2000.
- A. J. Parker, Ancient Shipwreck of the Mediterranean and the Roman Provinces, *BAR International Series*, 580, Oxford, 1992.
- I. Radić Rossi, Brodski tereti krovne opeke i proizvodi radionice Seksta Metilija Maksima u jadranskom podmorju, *Rimske keramičarske i staklarske radionice; Proizvodnja i trgovina na jadranskom prostoru*, Crikvenica, 2011., 19-30.
- I. Radić-Rossi, Arheološka baština u podmorju Kaštelanskog zaljeva, *Archaeologia Adriatica* 2 (2009).
- Ž. Rapanić, Antički brod s teretom keramike kod Vignja, *Zbornik otoka Korčule*, 2, Zagreb, 1972.
- Skriveno blago Novalje*, Zagreb, 2004.
- A. Starac, Morfologija sjeverojadranskih amfora: Primjeri iz Istre, *Diadora*, 16-17, Zadar, 1995.
- D. Vrsalović, Istraživanja i zaštita podmorskih arheoloških spomenika u SR Hrvatskoj, Zagreb, 1974.
- D. Vrsalović, *Arheološka istraživanja u podmorju istočnog Jadrana*, Split, 2011.

Dopunska:

- Z. Brusić, Nalaz posuda od niskometamorfne stijene na otočiću Frmiću kod Biograda i značenje ovoga otočića u režimu plovidbe Pašmanskim kanalom, *Diadora*, 13, Zadar, 1991.
- S. Božek, *Brela – Jakiruš, Podmorsko arheološko nalazište*, 2000.

- Z. Brusić, Istraživanja antičke luke kod Nina, *Diadora*, 4, Zadar, 1968.
- Z. Brusić, Antička luka u Polačama na otoku Mljetu, *Izdanja HAD*, 12, Dubrovnik, 1988.
- Z. Brusić, Kasnoantička utvrđenja na otocima Rabu i Krku, *Izdanja HAD-a*, 13, Zagreb, 1989.
- Z. Brusić, Problemi plovidbe Jadranom u prehistoriji i antici, *Pomorski zbornik*, 8, Zagreb, 1970.
- Z. Brusić, Rezultati podvodnih istraživanja u zadarskom arhipelagu, *Zbornik Zadarsko otočje*, Zadar, 1974.
- Z. Brusić, Neki problemi plovidbe Kvarnerićem, *Pomorstvo Cresa i Lošinja*, Mali Lošinj, 1980.
- Z. Brusić, Nove spoznaje o prostoru oko Fontane u zadarskom predjelu Kolovare, *Petriciolijev zbornik*, 1, Split, 1995.
- Z. Brusić, M. Jurišić, Ž. Krnjčević, *Blago šibenskog podmorja*, Šibenik, 2001.
- V. Dautova – Ruševljanin, Tipologija kvarnerskih amfora, *Diadora*, 5, Zadar, 1970.
- V. Dautova-Ruševljan, Zaštitna istraživanja podvodnog nalaza amfora na otoku Rabu, *Diadora*, 8, Zadar, 1975.
- S. Gluščević, Neki oblici staklenog materijala iz antičke luke u Zatonu kraj Zadra, *Arheološki vestnik*, 37, Ljubljana, 1986.
- S. Gluščević, Brodolomi i brodarenje na istočnoj obali Jadrana od prapovijesti do 19. stoljeća, *Kaštelanski zbornik*, 4, Kaštela, 1994.
- S. Gluščević, Brodolomi na Jadranu u antici i srednjem vijeku, *Adrias*, 4-5, Split, 1994.
- M. Jurišić, Otok Mljet/rt Glavat, potonuli antički brod s teretom, *Arheološki pregled*, 29, Ljubljana, 1990.
- M. Jurišić, M. Orlić, Brijuni/uvala Veriga, antička luka, *Arheološki pregled*, 28, Ljubljana, 1989.
- A. Kisić, Rezultati podmorskih rekognosciranja i istraživanja na dubrovačkom području, *Izdanja HAD-a*, 12, Dubrovnik, 1988.
- M. Kozličić, *Historijska geografija istočnog Jadrana u starom vijeku*, Split, 1990.
- R. Matejčić, Podvodna arheološka istraživanja na području sjevernog Jadrana, Podmorske djelatnosti sa gledišta medicinskih i društvenih nauka, Pomorska biblioteka, 22, izd. *Mornarički glasnik*, Beograd, 1969.
- M. Nikolanci, Maloazijski import u istočnom Jadranu, *Jadranska obala u protohistoriji*, Zagreb, 1979.
- M. Nikolanci, Crna Korkira i poluotok Pelješac, *VAHD*, 82, Split, 1989.
- M. Orlić, *Antički brod kod otoka Ilovika*, Zagreb: *Godišnjak zaštite spomenika kulture, Mala biblioteka GZSK*, Zagreb, 1986.
- M. Parica, M. Radaljic, Neki primjeri novca iz podmorja hrvatskog Jadrana, *Zbornik radova 6. međunarodnog numizmatičkog kongresa u Hrvatskoj*, Rijeka, 2011.
- Resnik, hidroarheološka istraživanja*, Kaštela, 2004.
- Skribe blago Novalje*, Zagreb, 2004.
- A. Starac, Napomene o amforama Dressel 6B, *Istra*, Zagreb, 1997.
- M. Suić, Istočna Jadranska obala u Pseudo Skilakovom Periplu, *Rad JAZU*, 306, Zagreb, 1955.
- M. Zaninović, Ranokršćanske crkve kao postaje plovnog puta duž istočnog Jadrana, *VAHD*, 86, Split, 1994.

UVJETI:

Registracija za slušanje kolegija: Da

Registracija za ispit: Da

PREUVJETI ZA UPIS KOLEGIJA:

- **OPAŽANJA:**

- **REFERENTNI RADOVI NASTAVNIKA ZA KOLEGIJ:**

M. Ilkić, M. Parica, M. Meštrov, Ancient port complex in Pakoštane near Zadar, *Proceedings of the 13th Annual Meeting of the European Association of Archaeologists (Zadar, Croatia, 18-23 September*

2007). *Session: Underwater Archaeology, Zagreb, 2008.*, str. 212-221.

M. Ilkić, M. Parica, Novalja (*Navalia*) – luka iz razdoblja Rimskog Carstva, *Histria Antiqua*, 17, Pula, 2009., str. 113-122.

L. Bekić, M. Ilkić, Z. Brusić, M. Meštrov, M. Parica, M. Pešić, R. Scholz, New Underwater Archaeological Reserch in Pakoštane near Zadar / Nova podvodna arheološka istraživanja u Pakoštanima kod Zadra, *Submerged Heritage / Potopljena baština*, 1, Zadar, 2011., str. 25-31.

Prilog 4: program kolegija *Srednjovjekovni novac u Dalmaciji*

NAZIV KOLEGIJA: SREDNJOVJEKOVNI NOVAC U DALMACIJI					
OPĆE OBAVIJESTI:					
ODJEL / KATEDRA:		Odjel za arheologiju – Sveučilište u Zadru			
STUDIJ:		Poslijediplomski znanstveni studij "Arheologija istočnog Jadrana"		Godina studija: 2.	
USMJERENJE:		Srednjovjekovna arheologija			
NASTAVNIK/SURADNIK:		Doc. dr. sc. Mato Ilkić		Semestar: II.	
USTANOVA:		Sveučilište u Zadru			
STATUS KOLEGIJA:		Izborni			
<p>• OPIS KOLEGIJA: Kolegij tematizira srednjovjekovnu numizmatičku građu koja je karakteristična za Dalmaciju. Riječ je o novcu Velike seobe naroda, Bizanta, Franačkog kraljevstva, dalmatinskih gradova, Venecije, Akvileje, hrvatsko-ugarskih kraljeva, hrvatskih velikaša, Habsburgovaca, Turskog carstva i drugih monetarnih sustava čiji je novac cirkulirao na gore spomenutom području. Kolegij obuhvaća pojedinačne nalaze, ostave i novac iz grobova.</p>					
<p>• CILJEVI PREDMETA: - upoznati studente s monetarnim sustavima čiji je novac bio u uporabi u Dalmaciji u razdoblju hrvatskog srednjovjekovlja; - upoznati studente s determiniranjem raznovrsne numizmatičke građe; - osposobiti studente za samostalan rad na području srednjovjekovne numizmatike.</p>					
VODIČ:			Zimski semestar	Ljetni semestar	
ECTS - STUDENTSKO OPTEREĆENJE:				2	
TJEDANA PO SEMESTRU:				15	
Sati tjedno:		predavanja		1	
		seminari			
		vježbe			
		mentorski rad			
Ukupno sati:		predavanja		15	
		seminari			
		vježbe			
		mentorski rad			
Ukupan broj dana terenske nastave:				1	
NASTAVNE METODE:					
Predavanja		Seminari			
Da					
NASTAVNA POMAGALA:					
udžbenici		bilješke .pp		članci	
Da		Da		Da	
				knjige	
				Da	
				internet	
				Da	
UVJET ZA PRIZNAVANJE BODOVA:					
NAČIN POLAGANJA ISPITA:					
Ispit se ne polaže					
•					

• **LITERATURA:**

Obvezna:

CNI = *Corpus nummorum italicorum*, I-XX.

DEMO 1981 – DEMO, Željko. Novac germanskih vladara druge pol. 5. do u drugu pol. 6. st. u numizmatičkoj zbirci arheološkog muzeja u Zagrebu. Zusammenfassung: Münzen germanischer Herrscher von der zweiten Hälfte des 5. bis zur zweiten Hälfte des 6. Jahrhunderts aus des numismatischen Sammlung des Archäologischen Museums in Zagreb. *AVes*, 32/1981: 453-482.

DEMO 1994 - DEMO, Željko. Ostrogothic Coinage from Collections in Croatia, Slovenia and Bosnia & Herzegovina. *Situla* (Ljubljana), 32/1994.

DIMNIK, DOBRINIĆ 2008 – Dimnik M., Dobrinić, J., *Medieval Slavic Coinages in the Balkans. Numismatic History and Catalogue*, London 2008.

DOLENEC 1993 – DOLENEC, Irislav. *Hrvatska numizmatika od početaka do danas. Kovani novac, papirni novac, radne marke, privatna izdanja kovanog novca – žetoni*. Zagreb, 1993.

GYÖNGYÖSSY, WINTER 2007 - Gyöngyössy M., Winter H., 2007, *Münzen und Medaillen des ungarischen Mittelalters 1000-1526*, Wien.

HENDY 1999 – Hendy, M. F., *Coinage and Money in the Byzantine Empire 1081-1261*, Washington D. C. 1969.

HENDY 1999 – Hendy, M., *Catalogue of the Byzantine Coins in the Dumbarton Oaks Collection and in the Whittemore Collection, Alexius I to Michael VIII, 1081-1261*. Vol. 4.1-2, Washington D. C. 1999.

HUSZÁR 1979 – Huszár L., *Münzkatalog Ungarn von 1000 bis heute*, München.

KOCH, Bernhard, *Corpus nummorum austriacorum (CNA)*, Bd. I. (Wien 1994)

MAROVIĆ 2006 - MAROVIĆ, Ivan. O godini razorenja Salone. Summary: Reflexions about the Year of Salona. *VAPD (=VAHD)*, 99/2006: 233-273. (cf. MAROVIĆ 1984)

MIRNIK 1981 – MIRNIK, Ivan. A. Coin hoards in Yugoslavia. *BAR International Series*, (Oxford), 95/1981.

MIRNIK 2002 - Mirnik I., Optjecaj ugarskog novca u Trojednom kraljevstvu, *Croato_Hungarica: uz 900 godina hrvatsko-mađarskih povijesnih veza*, Zagreb, 31-49.

MIRNIK 2004 – Mirnik, I., Novac iz starohrvatskih grobova, *VAMZ*, 3.s., XXXVII, 205–250

POHL 1982 - Pohl A., *Münzzeichen und Meisterzeichen auf ungarischen Münzen des Mittelalters 1300-1540*, Budapest.

RENGJEO 1959 - RENGJEO, Ivan. *Corpus der mittelalterlichen Münzen von Kroatien, Slavonien, Dalmatien und Bosnien*. Graz, 1959.

RÉTHY 1958 - RÉTHY, Ladislaus - Günther PROBSZT. *Corpus nummorum Hungariae*, Graz 1958.

Dopunska:

BAKOTA 1974 - Bakota, S., Bizantska ratna kovnica u Saloni, *Numizmatičke vijesti XXI*, br. 32, Zagreb, 1974, 13-20.

BARAKA, ŠUĆUR 2010 – Baraka, j., Šućur, J., Numizmatički nalazi s arheološkog lokaliteta Pakoštanec-Crkvina, *Archaeologia Adriatica* 4, Zadar, 2010., 357-368.

BEKIĆ 2011 – Bekić, L., Vrećica sa srebrnim novcem iz groblja na trgu Pul Vele crikve u Rijeci, *Zbornik radova 6 međunarodnog numizmatičkog kongresa u Hrvatskoj*, Rijeka 2011., 15-27.

BERNARDI 1975 - Bernardi, G., *Monetazione de patriarcato di Aquileia*, Trieste, 1975.

BONAČIĆ MANDINIĆ 2001a - BONAČIĆ MANDINIĆ, Maja. Nekoliko primjeraka bizantskog novca iz Salone. Summary: Several specimens of Byzantine coins from Salona. *NV*, 43/2003, 54: 17-20.

ČULJAK, ŠUĆUR, Čuljak, N., Šućur, J., Novac hrvatsko-ugarskih kraljeva iz zbirke Muzeja samostana sv. Ante na Humcu, *Zbornik radova 6 međunarodnog numizmatičkog kongresa u Hrvatskoj*, Rijeka 2011., 29-40.

- DELONGA 1981 - DELONGA, Vedrana. Bizantski novac u zbirci Muzeja hrvatskih arheoloških spomenika. Summary. Collection of Byzantine coins in the Museum of the Croatian Archaeological Monuments in Split. *SP*, 3.s., 11/1981: 201-228+16 T.
- DELONGA 2006 -DELONGA, Vedrana. Skupni nalaz novca dužda Francesca Foscarija iz Sitnog kod Perkovića u Dalmatinskoj zagori (prilog poznavanju gospodarskih I društvenih prilika). Summary: A Hoard of Duke (sic!) Francesco Foscari from Sitno near Perković in the Dalmatian Hinterland (contribution to the knowledge of the economic and social situation). *VAPD (=VAHD)*, 99/2006: 309-328.
- DEMO 2005 - DEMO, Željko. Another tremissis from the Salonitan mint of Iulius Nepos. Sažetak: Još jedna tremisa iz salonitanske kovnice Julija Nepota. *Illyrica Antiqua. Ob honorem Duje Rendić-Miočević*. Zagreb, 2005: 187-194
- DOBRINIĆ 1984 - DOBRINIĆ, Julijan. Jedna neobjavljena varijanta dinara Nikole III. Zrinskog. Summary: An unpublished variant of a denar of Nikola Zrinski III. *Numizmatičke vijesti*, 27/1984, 38: 69.
- DOBRINIĆ 2002 – DOBRINIĆ, Julijan. Novci dalmatinskih i sjevernoalbanskih gradova u srednjem vijeku. I. Dio "In memoriam dr. Karl Stockert". *Acta numismatica*. Rijeka, 2002.
- DOBRINIĆ 2002a – DOBRINIĆ, Julijan. Prilog istraživanja matapana i njihovih imitacija. Summary: A contribution to research into matapans and their imitations (I). Venice, Croatian (Bosnia), Serbia. *Numizmatičke vijesti*, 44/2002, 55: 136-146.
- HAHN 1973 HAHN, Wolfgang. Von Anastasius I. bis Justinianus I. (491-565) einschliesslich der ostgotischen und vandalischen Prägungen. *Veröffentlichungen der Numismatischen Kommission*, 1. Wien, 1973.
- HAHN 1981 - HAHN, Wolfgang. Moneta Imperii Byzantini, 3. Von Heraclius bis Leo III. / Alleinregierung (610-720). *Österreichische Akademie der Wissenschaften, Philosophisch-historische Klasse, Denkschriften*, Bd.148, *Veröffentlichungen der Numismatischen Kommission*, 10/1981.(=MIB) Wien, 1981.
- HAHN 1989 - HAHN, Wolfgang. Moneta Imperii Byzantini, 20. Die Ostprägung des Römischen Reiches im 5. Jahrhundert (408-491). *Österreichische Akademie der Wissenschaften, Philosophisch-historische Klasse, Denkschriften*, Bd. 199 (=MIB) Wien, 1989
- HAHN - METTLICH 2000 – METTLICH, M.A. - Wolfgang HAHN. *Money of the incipient Byzantine Empire (Anastastius I – Justinian I, 491-565) +CD*. Wien, 2000.
- JAKŠIĆ 1982 - JAKŠIĆ, Nikola. Solidus romanatus na istočnoj jadranskoj obali. Summary: Solidus romanatus on the East-Adriatic littoral. *SP*, 3.s., 12/1982: 173-184.
- JURIĆ 1987 - JURIĆ, Radomir. Srednjovjekovni novac na zadarskom području. Summary: Medieval coins in the region of Zadar. *Dvadeset stoljeća upotrebe novca na zadarskom području. Twenty centuries of the use and circulation of money in the area of Zadar*. Zadar 1987: 65-90.
- KLIŠKIĆ 2006 – KLIŠKIĆ, Damir. Ostava sitnog srebrnog srednjovjekovnog novca iz špilje Turska peć iznad Zeljovića (Sumpetar) kod Dugog Rata. Summary: A Hoard of Silver Medieval Coins from Turska Peć Cave above Zeljović (Sumpetar) near Dugi Rat. *VAPD (=VAHD)*, 99/2006: 329-367.
- KOCH 1953 - KOCH, Bernhard. Der Salzburger Pfennig. *Numismatische Zeitschrift*, 75/1953: 36-73 + 2 Taf.
- KORČMAROŠ 1994 – KORČMAROŠ, Ladislav. Patvorenje novca i sankcije protiv krivotvoritelja na području Hrvatske i Slavonije od XIII. do XVI. stoljeća. Summary: Counterfeit money and sanctioning forgers in (civil) Croatia, from the thirteenth to the seventeenth century. *Numizmatičke vijesti* (Zagreb), 36, 1994, 47: 50-61.
- LJUBIĆ 1875 - LJUBIĆ, Šime. *Opis jugoslavenskih novaca (uspomeni dana 19 listopada 1874 na koji je sveučilište Franje Josipa I u Zagrebu svečano otvoreno slavi njegova sjajnoga začetnika te cieloga Hrvatskoga naroda posvećuje pisac)*. Zagreb, 1875.

- MAROVIĆ 1984 - MAROVIĆ, Ivan. Depot bizantskog novca iz Slatina (o. Čiovo) i novci solinske kovnice u arheološkom muzeju u Splitu. Summary: The hoard of Byzantine coins from Slatine (island of Čiovo) and coins from Salonitan mint in the Archaeological Museum of Split. *VAHD*, 79/1986: 285-308+T. 19-23.
- MAROVIĆ 1998 - MAROVIĆ, Ivan. The coinage of Romanos III Argyros in the Archaeological Museum in Split. Catalogue. Sažetak: Novac Romana III Argyrosa u Arheološkom muzeju u Splitu. Katalog. *VAHD*, 90-91/1997-98: 240-360.
- MAROVIĆ 2006 - MAROVIĆ, Ivan. Ostava bizantskih zlatnika iz Narone. Summary: A Hoard of Byzantine Gold Coins from Narona. *VAPD (=VAHD)*, 99/2006: 235-252. (cf. MAROVIĆ 1988)
- MAROVIĆ 2006 - MAROVIĆ, Ivan. Novac Romana III. Argira u Arheološkome muzeju u Splitu. Summary: The Coinage of Romanos III Argyros in the Archaeological Museum in Split. *VAPD (=VAHD)*, 99/2006: 275-297. (cf. MAROVIĆ 1998, 1999)
- MATIJAŠIĆ 1983 - MATIJAŠIĆ, Robert. Zbirka bizantskog novca u Arheološkom muzeju Istre u Puli. Summary: The collection of Byzantine coins in the Archaeological Museum of Istria in Pula. *SP*, 3. s. 13, 1983: 217-233.
- MEIXNER 1953 - MEIXNER, Ivan. Nepoznati novac Nikole III. Zrinskog. Zusammenfassung: Unbekannte Münzen Nikolaus III. Grafen von Zrin (Zriny). *Numizmatika*, 5/1953: 39-40 +T.II,27.
- MEIXNER 1956 - MEIXNER, Ivo. Nepoznati novac gepidskoga kralja Kunimunda. *Numizmatičke vijesti*, 3/1956, 6-7: 4-5.
- METCALF 1965 - METCALF, David Michael. *Coinage in the Balkans*. Thessaloniki 1965.
- METCALF 1979 - METCALF, David Michael. Coinage in South-Eastern Europe 820-1396. *RNS, Special Publication*, 11. London 1979.
- MIMICA 1994 - MIMICA, Bože. *Numizmatička povijest Dubrovnika. Historia ragusina in nummis*. Rijeka, 1994.
- MIMICA 1997 - MIMICA, Bože. *Numizmatička povijest Istre i Kvarnera. Histriae et Sinus Flanatici historia ad nummos pertinens*. Rijeka, 1997.
- MIRNIK 1975 - Mirnik, I., Skupni nalaz bizantskog novca 6. stoljeća iz Kaštel Starog, *VAMZ IX*, 1975, 161-166.
- MIRNIK 1992 - MIRNIK, Ivan. *Srebra Nikole Zrinskog. Gvozdanski rudnici i kovnica novca*. Zagreb, 1992.
- MIRNIK 1995 - MIRNIK, Ivan. The 1871 Klasnić Hoard (Medieval Hungarian Coins (Medieval Italian (Gorizia - Padova - Venezia) Coins Contemporary Forgeries). *Glax, Colona di studi e Ricerche di Numismatica* (Milano), 1995.
- MORRISSON 1970 - MORRISSON, Cécile. *Catalogue des monnaies byzantines de la Bibliothèque Nationale, I. D' Anastase Ier a Justinien II (491-711)*. Paris, 1970.
- MORRISSON 1970 - MORRISSON, Cécile. *Catalogue des monnaies byzantines de la Bibliothèque Nationale, II. De Philippicus a Alexis III (711-1204)* Paris 1970.
- PAPADOPOLI 1871 - PAPADOPOLI, Nicolò. Di alcune monete Veneziane per Candia. *Archivio Veneto*, 2/1871, 2: 1-12.
- PEŠIĆ, MEŠTROV 2011 - Pešić, M, Meštrov, M., Srednjovjekovni i novovjekovni novac iz fundusa Zavičajnog muzeja u Biogradu na Moru, *Zbornik radova 6 međunarodnog numizmatičkog kongresa u Hrvatskoj*, Rijeka 2011., 287-299.
- POGAČNIK 1982 - POGAČNIK, Albin. Denar Nikolaja Zrinjskega III. z nepoznato oznako. *Numizmatični vestnik*, 10/1982: 308-309.
- POGAČNIK - KRASNOV 1986 - POGAČNIK, Albin - Gjuro KRASNOV. Dvije nepoznate varijante dinara Nikole III. Zrinskog (1493-1534). Summary: Two unknown variants of denars of Nikola Zrinski III. (1493-1534). *Numizmatičke vijesti*, 29/1986, 40: 49-70.
- POHL 1974 - POHL, Artur. *Ungarische Goldgulden des Mittelalters (1325-1540)*. Graz, 1974

RENGJEO 1961 - RENGJEO, Ivan. Kovnica Nikole III. Zrinskog u Gvozdanskom. *Numizmačkike vijesti*, 8/1961, 15-16: 1-19.

SREĆKOVIĆ 1999 - Srećković, S., *Akches. Orhan Gazi – Murad II.* (Vol. 1), Beograd 1999.

SREĆKOVIĆ 2000 - Srećković, S., *Akches. Mehmed II Fatih – Selim I Yavuz*, (vol. 2), Beograd, 2000.

SREĆKOVIĆ 2003 - Srećković, S., *Akches. Süleyman I Kanumî*, (vol. 3), Beograd, 2003.

SREĆKOVIĆ 2005 - Srećković, S., *Akches. Selim II Sari – Murad III*, (vol. 4), Beograd, 2005.

SREĆKOVIĆ 2007 - Srećković, S., *Akches. Mehmed III – Mustafa I*, (vol. 5), Beograd, 2007.

SREĆKOVIĆ 2009 - Srećković, S., *Akches. Murad IV – Ahmed III*, (vol. 6), Beograd, 2009.

ŠEMROV, A. 2003 – ŠEMROV, Andrej. Kovnica Kostanjevica (*Landstrass – Landestrost*) v obdobju srednjega veka. Zusammenfassung. Die Münzstätte Kostanjevica (*Landstrass – Landestrost*) im Hochmittelalter. A. Smrekar [ed.], *Vekov tek. Kostanjevica na Krki 1252-2002. Zbornik ob 750. obletnici prve listinske omembe mesta*, Kostanjevica na Krki 2003 [703 str. : ilustr. ; 31 cm]: 181-191.

ŠEPAROVIĆ 2003 - ŠEPAROVIĆ, Tomislav. Nove spoznaje o nalazima ranosrednjovjekovnog novca u južnoj Hrvatskoj. Summary: New Insights into the Early-Medieval Coins Discovered in Southern Croatia. *Starohrvatska prosvjeta*, 3.s., 30/2003: 127-137.

ŠEPAROVIĆ 2005 – ŠEPAROVIĆ, Tomislav. Skupni nalaz mletačkog novca iz Dobre Vode kod Benkovca. Summary: The hoard of Venetian coins found in Dobra Voda near Benkovac. *SP*, 3.2., 32/2005: 237-243.

ŠEPAROVIĆ 2010 – ŠEPAROVIĆ, Tomislav. Numizmatički nalazi na groblju kod crkve sv. Petra u Kuli Atlagića nedaleko Benkovca, *Archaeologia Adriatica* 4, Zadar, 2010., 369-384.

TRUHELKA 1897 – TRUHELKA, Ćiro. Slavonski banovci. (Prinos hrvatskoj numizmatici.). *Glasnik Zemaljskog muzeja u Bosni i Hercegovini* (Sarajevo), 9/1897, I/III: 1-160. (

UNGER 1974 - 1976 -UNGER, Emil. *Magyar éremhatározó*, I-III. Budapest 1974-76.

WROTH 1908 - WROTH, Warwick. *Catalogue of the Imperial Byzantine Coins in the British Museum*, I-II. London 1908.

UVJETI:

Registracija za slušanje kolegija: Da

Registracija za ispit: Da

PREDUVJETI ZA UPIS KOLEGIJA:

• **OPAŽANJA:**

• **REFERENTNI RADOVI NASTAVNIKA ZA KOLEGIJ:**

ILKIĆ 2010 – Ilkić, M., Novac s područja Sotina iz razdoblja ranoga novog vijeka, *Zbornik radova 6 međunarodnog numizmatičkog kongresa u Hrvatskoj*, Rijeka, 2011., str. 127-139.

ILKIĆ 2010 – Ilkić, M., Arheološka topografija srednjovjekovnog Sotina, *Zbornik Stjepana Gunjače 1*, Split, 2010., str. 383-401

ILKIĆ, VISKOVIĆ 2010 – Ilkić, M., Visković, E., Numizmatička građa iz fundusa Muzeja hvarske baštine, *Zbornik radova 6 međunarodnog numizmatičkog kongresa u Hrvatskoj*, Rijeka, 2011., str. 301-317.

ILKIĆ 2011 – Ilkić, M., Numizmatički nalazi s lokaliteta Suhopolje – Kliškovac, u: *Suhopolje-Kliškovac. Od mjestopisa do arheološke spoznaje* (ed. Tomičić, Ž., Jelinčić, K.), *Monographiae Instituti Archaeologici* 4, Zagreb, 2011., str. 129-134.

Prilog 5: program kolegija *Srednjovjekovne utvrde na istočnom Jadranu*

NAZIV KOLEGIJA: Srednjovjekovne utvrde na istočnom Jadranu					
OPĆE OBAVIJESTI					
ODJEL	Odjel za arheologiju – Sveučilište u Zadru				
STUDIJ	Poslijediplomski znanstveni studij “Arheologija istočnog Jadrana”				
USMJERENJE	Srednjovjekovna arheologija			Godina studija	
NASTAVNIK	Doc. dr. sc. Karla Gusar			2.	
USTANOVA	Sveučilište u Zadru - Odjel za arheologiju				
STATUS KOLEGIJA		Izborni		Semestar: III.	
<p>• OPIS KOLEGIJA: Kolegij obrađuje problematiku arheološke valorizacije utvrda razvijenog i kasnog srednjeg vijeka na prostoru istočne jadranske obale i zaleđa. S obzirom da su fortifikacije do sada bile izuzetno slabo zastupljene u hrvatskoj arheologiji, kolegij će obrađivati njihovu raspostranjenost na istočnom Jadranu, glavne karakteristike te ukazati na njihove posebnosti kao i povezanost navedenog prostora sa ostatkom Europe.</p>					
<p>• CILJEVI KOLEGIJA: Ciljevi kolegija su osposobljavanje studenata za razumijevanje i znanstveno proučavanje utvrda koje pripadaju razdobljima razvijenog i kasnog srednjeg vijeka kroz proučavanje arheološke, povijesne i umjetničke baštine. Posebna pozornost usmjeriti će se na proučavanje arhitektonskih ostataka, no obraditi će se i pokretni materijal koji se pojavljuje u inventaru utvrda te uklopiti u širi povijesno-kulturni kontekst srednjovjekovnog razdoblja.</p>					
VODIČ:			Zimski semestar	Ljetni semestar	
ECTS - STUDENTSKO OPTEREĆENJE:			2		
TJEDANA PO SEMESTRU:			15		
Sati tjedno:	predavanja		1		
	seminari				
	vježbe				
	mentorski rad				
Ukupno sati:	predavanja		15		
	seminari				
	vježbe				
	mentorski rad				
Ukupan broj dana terenske nastave:					
NASTAVNE METODE:					
predavanja					
NASTAVNA POMAGALA:					
udžbenici	bilješke .pp	članci	knjige	internet	
UVJET ZA PRIZNAVANJE BODOVA:					
Odslušan kolegij					
NAČIN POLAGANJA ISPITA:					
ispit se ne polaže					
LITERATURA:					
Obvezna:					
ALDUK, I., <i>Srednjovjekovne tvrđave uz rijeku Cetinu</i> , Zagreb-Split, 2010.					

- ALDUK, I., TABAK, A., PETRIČEVIĆ, D., Utvrda Nutjak, *Zbornik Stjepan Gunjača i hrvatska srednjovjekovna povijesno-arheološka baština I*, Split, 2010.
- BERITIĆ, L., *Utvrdenja grada Dubrovnika*, Zagreb, 1955.
- BOJČIĆ, Z., RADIĆ, M., *Srednjovjekovni grad Ružica*, Osijek, 2004.
- CASSI RAMELLI, A., *Dalle caverne ai rifugi blindati. Trenta secoli di architettura militare*, Milano, 1964.
- COLNAGO, J., Sredovječne kule i gradine oko Karina i Novigrada, *SHP*, n. s. II, 1-2, Zagreb-Knin, 1928.
- DEANOVIĆ, A., *Utvrde i perivoji*, Zagreb, 2001.
- DOBRONIĆ, LJ., *Templari i ivanovci u Hrvatskoj*, Zagreb, 2002.
- GUDELJ, LJ., Utvrda Čačvina, *SHP*, 27, Split, 2000.
- GUSAR, K., ČURKOVIĆ, M., *Utvrda Kličevica – rezultati arheoloških istraživanja 1990. godine*, Benkovac, 2011.
- GUSAR, K., VUJEVIĆ, D., Prilog poznavanju utvrde Citadela u Zadru - istraživanja Barbakana 2008., *Prilozi Instituta za arheologiju u Zagrebu*, 25, Zagreb, 2009.
- KLAIĆ, N., PETRICIOLI, I., *Zadar u srednjem vijeku, Prošlost Zadra II*, Zadar, 1976.
- KOVAČIĆ, V., Trogirske fortifikacije u 15. stoljeću, *PPUD*, 37, Split, 1998.
- KOVAČIĆ, V., Tvrđave na donjoj Cetini u obrani omišskog komunalnog teritorija, *Omiški ljetopis*, 1, Omiš, 2002.
- KRNČEVIĆ, Ž., Nekoliko neistraženih srednjovjekovnih utvrda u šibenskom kraju, *Histria Antiqua*, 7, Pula, 2001.
- LEPAGE, J. D. G. G., *Castles and fortified cities of medieval Europe: an illustrated history*, Jefferson, 2002.
- POVIJEST VRANE, *Radovi JAZU u Zadru 18*, Zadar, 1971.
- RAUKAR, T., PETRICIOLI, I., ŠVELEC, F., PERIČIĆ, Š., *Zadar pod Mletačkom upravom, Prošlost Zadra III*, Zadar, 1987.
- STOKSTAD, M., *Medieval castles*, Westport, 2005.
- URLIĆ IVANOVIĆ, G., Nečven-kule. Starohrvatska tvrđava u Kninskoj županiji, *SHP*, God. I, Br. 1, Zagreb, 1895.
- URLIĆ IVANOVIĆ, G., Ključić, grad Nelipićeve u kninskoj županiji, *SHP*, God. I, Br. 2 i 3, Zagreb, 1895.
- VEŽIĆ, P., Rezultati istraživanja na prostoru Citadele u Zadru, *Godišnjak ZSKH*, 16, Zagreb, 1990.
- VILIČIĆ, M., Građevna povijest senjskog kaštela i grafička rekonstrukcija pojedinih faza izgradnje, *Senjski zbornik*, 5, Senj, 1983.
- VIŠNJIĆ, J., Petrapilosa. Arhitektonska analiza srednjovjekovne utvrde, *Miscellanea Aetatis Mediae* (ur. Guštin, M.), Koper, 2008.
- ZANINOVIĆ, J., Ključica – srednjovjekovna utvrda, *HAG*, 2-4, Zagreb, 2005.-2007.
- ZANINOVIĆ, J., GAURINA, D., Nelipićeve utvrde na rijekama Krki i Čikoli, *Zbornik radova rijeka Krka i Nacionalni park „Krka“, prirodna i kulturna baština, zaštita i održivi razvitak* (ur. Marguš, D.), Šibenik, 2007.
- ZELIĆ, D., Templarski castrum u Šibeniku, *Radovi Instituta za povijest umjetnosti*, 23, Zagreb, 1999.
- ZEKAN, M., Srednjovjekovne utvrde na rijeci Krki, *Visovački zbornik*, Visovac, 1997.
- ZLATOVIĆ, S., Topografske crtice o starohrvatskim županijama u Dalmaciji i starim gradovima na kopnu od Velebita do Neretve, *SHP*, God. I, Br. 1-2 i 4, Zagreb, 1895.
- ZLATOVIĆ, S., Topografske crtice o starohrvatskim županijama u Dalmaciji i starim gradovima na kopnu od Velebita do Neretve, *SHP*, God. II, Br. 1-3, Zagreb, 1896.

Dopunska:

- GAMULIN, A., Vrlička tvrđava Prozor, *Godišnjak ZSKH*, 18, Zagreb, 1992.
- GRAVETT, C., *Medieval Siege Warfare*, Oxford, 1990.
- GRAVETT, C., NICOLLE, D., *Normans. Warrior Knights and their Castles*, Oxford, 2006.
- IZ SREDNJEGA U NOVI VIJEK, VARAŽDINSKI STARI GRAD I PROJEKT BASTION, Varaždin, 2008.
- KENNEDY, H., *Crusaders castles*, Cambridge, 1994.
- NICOLLE, D., *Medieval Siege Weapons (2), Byzantium, the Islamic World & India, AD 476-1526*, Oxford, 2003.
- PAVIČIĆ, T., Istraživanja na prostoru fortifikacijskog sustava u Šibeniku u gradskom perivoju i nova saznanja, *Histria Antiqua*, 7, Pula, 2001.
- PREDOVNIK, K., *Trdnjava Kostanjevica na Starem gradu nad Podbočjem*, *Archaeologia Historica Slovenica*, 4, Ljubljana, 2003.
- TKALČEC, T., *Burg Vrbovec u Klenovcu Humskom, deset sezona arheoloških istraživanja*, Zagreb, 2010.
- ŠTULAR, B., *Mali grad, Visokosrednjeveški grad v Kamniku*, Ljubljana, 2009.

Registracija za slušanje kolegija: **DA**

Registracija za ispit:

PREDUVJETI ZA UPIS KOLEGIJA:

- **REFERENTNI RADOVI NASTAVNIKA ZA KOLEGIJ:**
K. Gusar, D. Vujević: Prilog poznavanju utvrde Citadela u Zadru - istraživanja Barbakana 2008. godine, *Prilozi Instituta za arheologiju*, 26, Zagreb, 2009., str. 219-246.
K. Gusar, M. Ćurković: *Utvrdna Kličevica – rezultati arheoloških istraživanja 1990. godine*, Benkovac, 2011.

Prilog 6: program kolegija *Glazirana novovjekovna keramika na istočnom Jadranu*

NAZIV KOLEGIJA: Glazirana novovjekovna keramika na istočnom Jadranu					
OPĆE OBAVIJESTI					
ODJEL	Odjel za arheologiju – Sveučilište u Zadru				
STUDIJ	Poslijediplomski znanstveni studij “Arheologija istočnog Jadrana”				
USMJERENJE	Srednjovjekovna arheologija			Godina studija	
NASTAVNIK	Doc. dr. sc. Karla Gusar			2.	
USTANOVA	Sveučilište u Zadru - Odjel za arheologiju			Semestar: IV.	
STATUS KOLEGIJA		Izborni			
<p>• OPIS KOLEGIJA:</p> <p>Kolegij obrađuje problematiku glazirane novovjekovne keramike koja se pojavljuje na prostoru istočne jadranske obale i zaleđa. S obzirom da je riječ o učestalim nalazima novovjekovnog razdoblja kojima se sve do nedavno nije pridavala arheološka pozornost kolegij će obrađivati njihovu raspostranjenost i glavne karakteristike. S obzirom da najveći dio glazirane novovjekovne keramičke građe pripada zapadnoeuropskim keramičkim produkcijama upravo preko nje može se ukazati na povezanost istočnog Jadrana s ostatkom Europe, a svakako treba istaknuti i nešto rijede nalaze koji potječu s prostora Bliskog Istoka.</p>					
<p>• CILJEVI KOLEGIJA:</p> <p>Osposobljavanje studenata za razumijevanje i znanstveno proučavanje glazirane keramike novog vijeka. Materijal će se promatrati kroz tehnologiju izrade, tipološko-stilske karakteristike, te podjelu keramičke građe prema namjeni (posuđe, predmeti svakodnevne upotrebe) i vrstama (invetriata, fritware, engobirana keramika, majolika, kamenina, kamenjača, porculan). Pozornost će se također usmjeriti provenijencije keramičkih nalaza koje upućuju na trgovačke i kulturne veze istočnog Jadrana koji tijekom niza stoljeća predstavlja sponu između zapadne i istočne civilizacije.</p>					
VODIČ:		Zimski semestar		Ljetni semestar	
ECTS - STUDENTSKO OPTEREĆENJE:				2	
TJEDANA PO SEMESTRU:				15	
Sati tjedno:	predavanja				1
	seminari				
	vježbe				
	mentorski rad				
Ukupno sati:	predavanja				15
	seminari				
	vježbe				
	mentorski rad				
Ukupan broj dana terenske nastave:					
NASTAVNE METODE:					
predavanja					
NASTAVNA POMAGALA:					
udžbenici	bilješke .pp	članci	knjige	internet	
UVJET ZA PRIZNAVANJE BODOVA:					
Odslušan kolegij					
NAČIN POLAGANJA ISPITA:					

Literatura:

- BOJČIĆ, Z., RADIĆ, M., *Srednjovjekovni grad Ružica*, Osijek, 2004.
- BRADARA, T., Španjolska keramika na području Istre, *Histria Antiqua*, 12, Pula, 2004.
- BRADARA, T., Španjolska keramika na području Istre (kataloška obrada), *Histria Archaeologica*, 34, Pula, 2005.
- BRADARA, T., *Kasnosrednjovjekovna i renesansna keramika s područja Istre – stolno posuđe od 14. do 16. st.*, Pula, 2006.
- BRADARA, T., Keramički i stakleni nalazi iz ulica Porta Stovagnaga i Flaciusove (od 18. do 20 st.), *Tragovima kamenoklesara. Arheološki nalazi u ulici Porta Stovagnaga*, Pula, 2006.
- BRADARA, T., SACCARDO, F., *Keramički nalazi iz Rovinja – uvala Valdibora i otok Sv. Katarina*, Rovinj, 2007.
- BRUSIĆ, Z., Dio tereta s lađe iz 17. stoljeća potonule kod otoka Bisaga u Kornatskom arhipelagu, *Prilozi povijesti umjetnosti u Dalmaciji*, 26, Split, 1987.
- DELONGA, V., *Keramika, Bribir u srednjem vijeku*, Split, 1996.
- ČIMIN, R., Keramički nalazi s utvrde Čanjevo, *Utvrdi Čanjevo, Istraživanja 2003-2007*, Zagreb, 2008.
- ČIMIN, R., Glazirano stolno posuđe na području sjeverozapadne Hrvatske od 15. do 18. st., *Studia Universitatis Hereditati 1: Miscellanea Aetatis Mediae*, Koper, 2008.
- ČIMIN, R., Kasnosrednjovjekovni, novovjekovni i moderni keramički nalazi, *Tarsatički principij – kasnoantičko vojno zapovjedništvo*, Rijeka, 2009.
- GUSAR, K., Podmorski nalazi keramičkih lula iz Splita i Dubrovnika, *Jurišićev zbornik*, Zagreb, 2009.
- GUSAR K., Kasnosrednjovjekovna i novovjekovna glazirana keramika na širem zadarskom području, (disertacija), Zadar, 2010.
- GUŠTIN, M., (ur.) *Srednjeveška in novoveška keramika iz Pirana in Svetega Ivana*, Koper, 2004.
- KOVAČIĆ, LJ., *Stolna keramika u Dubrovniku. Arheološki nalazi 14.-17. st.*, Dubrovnik, 2010.
- MAGNANI, R., MUNARINI, M. (eds.), *La ceramica graffita del Rinascimento tra Po, Adige e Oglio Ferrara*, 1998.
- MILEUSNIĆ, Z., The pottery from Gnalić wreck, *The Heritage of Serenissima*, Koper, 2006.
- PEŠIĆ, M., Keramički materijal iz Iznika i ostalih orijentalnih radionica s lokaliteta pličina Sv. Pavao pored otoka Mljeta, *Jurišićev zbornik*, Zagreb, 2009.
- PETRICIOLI, S., Hispano-maurska majolika iz Zadra, *Prilozi povijesti umjetnosti u Dalmaciji*, 24, Split, 1984.
- RAVANELLI GUIDOTTI, C., *Thesaurus di opere della tradizione di Faenza nelle raccolte del Museo Internazionale delle Ceramiche in Faenza*, Faenza, 1998.
- VIŠNJIĆ, J., Srednjovjekovni i novovjekovni nalazi, *Podvodna arheološka istraživanja uvale Veštar 2008.-2010.*, Rovinj, 2011.
- ZAGARČANIN, M., *Stari Bar, keramika venecijanskog doba*, Koper, 2004.
- ZGLAV-MARTINAC, H., *Ulomak do ulomka...Prilog proučavanju keramike XIII.- XVIII. stoljeća iz Dioklecijanove palače u Splitu*, Split, 2004.

Dopunska:

- BIKIĆ, V., *Gradska keramika Beograda (16-17. vek)*, Beograd, 2003.
- BOJANI, G. C., Per una storia della ceramica di Faenza – Materiali dalle mura di Portello, Vol. I-II, Faenza, 1997.
- GELICHI, S. (ed.), *La produzione ceramica in Argenta nel XVII secolo*, Ricerche di Archeologia Altomedievale e Medievale 18, Firenze, 1992.

<p>GELICHI, S. (ed.), <i>Alla fine della graffita. Ceramiche e centri di produzione nell'Italia settentrionale tra XVI e XVII secolo</i>, Firenze, 1993.</p> <p>GUARNIERI, C., <i>S. Antonio in Polesine. Archeologia e storia di un monastero estense</i>, Quaderni di Archeologia dell'Emilia Romagna 12, Firenze, 2006.</p> <p>GUŠTIN, M., S. GELICHI, K. SPINDLER, (eds.), <i>The Heritage of Serenissima</i>, Koper, 2006.</p> <p>GUŠTIN, M., BIKIĆ, V., MILEUSNIĆ, Z., <i>Ottoman times: the story of Stari Bar, Montenegro/Osmanska vremena: priča o Starom Baru</i>, Crna Gora, Koper, 2008.</p> <p>ERICANI, G., MARINI, P. (eds.), <i>La ceramica nel Veneto. La Terraferma dal XIII al XVIII secolo</i>, Verona, 1990.</p> <p>KOS, M., <i>Beloprstena keramika na slovenskem</i>, Ljubljana, 2005.</p> <p>LERMA J. V., <i>La loza gótico-mudéjar en la Ciudad de Valencia</i>, Monografias del Museo National de Cerámica y de las Artes Suntuarias „González Martí“ 1, Valencia, 1992.</p> <p>MANACORDA, D. (ed.), <i>Archeologia urbana a Roma: il progetto della Crypta Balbi. 3. Il giardino del Conservatorio di S. Caterina della Rosa</i>, Firenze, 1985.</p> <p>NEPOTI, S., <i>Ceramiche graffite della donazione Donini Baer</i>, Faenza, 1991.</p> <p>RAVANELLI GUDOTTI, C., <i>Ceramiche occidentali del Museo Civico medievale di Bologna</i>, Bologna, 1985.</p> <p>TROIANO, D., VEROCCHIO, V., <i>La ceramica postmedievale in Abruzzo. Materiali dallo scavo di Piazza Caporali a Castel Frentano (CH)</i>, Documenti di Archeologia Postmedievale 1, Firenze, 2002.</p>	
Registracija za slušanje kolegija: DA	Registracija za ispit:
PREDUVJETI ZA UPIS KOLEGIJA:	
<ul style="list-style-type: none"> • REFERENTNI RADOVI NASTAVNIKA ZA KOLEGIJ: Italian glazed pottery from the Venetian period in Zadar, u: <i>The heritage of Serenissima. The presentation of the architectural and archaeological remains of the Venetian Republic.</i> / Guštin M., Gelichi S., Spindler K. (ur.), Koper, 2006., str. 141-147. <i>Gotička i renesansna keramika iz Nina</i>, magistarski rad, Zadar, 2006. Kasnosrednjovjekovna i novovjekovna glazirana keramika s lokaliteta Sv. Križ u Ninu, <i>Archaeologia Adriatica</i>, I, Zadar, 2007., str. 175-198. Podmorski nalazi keramičkih lula iz Splita i Dubrovnika, <i>Jurišićev zbornik. Zbornik radova u znak sjećanja na Marija Jurišića</i> / Bekić L. (ur.), Zagreb, 2009., str. 213-222. <i>Kasnosrednjovjekovna i novovjekovna glazirana keramika na širem zadarskom području</i>, doktorska disertacija, Zadar, 2010. 	